קיצור שלחן ערוך — הלכות פטר חמור

יִשְׂרָאֵל שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֲמוֹרָה וְיָלְדָה בְּכוֹר, מִצְוָה לִפְדּוֹתוֹ. וּבַמֶּה פּוֹדֶה אוֹתוֹ. בְּשֶׂה מִן הַכְּבָשִׂים אוֹ מִן הָעִזִּים, בֵּין זָכָר בֵּין נְקֵבָה, בֵּין גָּדוֹל בֵּין קָטָן, בֵּין תָּם בֵּין בַּעַל מוּם, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יְהֵא טְרֵפָה וְלֹא שָׁחוּט וְלֹא בֶּן פְּקוּעָה, וְיִתֵּן אֶת הַשֶּׂה לַכֹּהֵן. וּמֵאֵימָתַי חַיָּב לִפְדּוֹתוֹ. מִשֶּׁיִּוָּלֵד עַד שֶׁיָּמוּת, אֲלָא שֶׁמִּצְוָה לִפְדּוֹתוֹ מִיָּד, שֶׁלֹּא לְהַשְׁהוֹת אֶת הַמִּצְוָה. וּלְאַחַר שֶׁפָּדָה אוֹתוֹ, הֲרֵי הוּא בְּיַד הַיִּשְׂרָאֵל חֻלִּין גְּמוּרִים, וְגַם הַשֶּׂה הוּא בְּיַד הַכֹּהֵן חֻלִּין גְּמוּרִים.

מִיָּד כְּשֶׁהִפְרִישׁ אֶת הַטָּלֶה שֶׁיְּהֵא תַּחַת פֶּטֶר הַחֲמוֹר, נַעֲשָׂה פֶּטֶר הַחֲמוֹר חֻלִּין, אֲפִלּוּ קֹדֶם שֶׁנָּתַן אֶת הַטָּלֶה לַכֹּהֵן. לְפִיכָךְ מִיָּד כְּשֶׁמַּפְרִישׁוֹ, מְבָרֵךְ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל פִּדְיוֹן פֶּטֶר חֲמוֹר.

קֹדֶם שֶׁנִּפְדֶּה, אָסוּר בַּהֲנָאָה, וַאֲפִלּוּ נְתָנוֹ לַכֹּהֵן. גַּם הַכֹּהֵן אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, עַד שֶׁיִּפְדֶּה אוֹתוֹ וְיִקַּח אֶת הַשֶּׂה לְעַצְמוֹ. וְאִם מֵת קֹדֶם שֶׁנִּפְדָּה, יִקָּבֵר.

אִם אֵינוֹ רוֹצֶה לִפְדּוֹתוֹ, מַכִּהוּ בְּקוֹפִיץ בָּעֹרֶף עַד שֶׁיָּמוּת וְיִקָּבֵרֶנּוּ, מִפְּנֵי שֶׁאָסוּר בַּהֲנָאָה. וּמִצְוַת פִּדְיָה, קוֹדֶמֶת לְמִצְוַת עֲרִיפָה.

כֹּהֲנִים וּלְוִיִּם, פְּטוּרִים מִפֶּטֶר חֲמוֹר. וְכֵן בַּת כֹּהֵן וּבַת לֵוִי. אֲבָל בַּעֲלֵיהֶן, חַיָּבִים בְּפֶטֶר חֲמוֹר שֶׁלָּהֶם. וְשֶׁתָּפוּת כֹּהֵן וְלֵוִי וְכֵן שֶׁתָּפוּת גּוֹי, גַּם כֵּן פּוֹטֶרֶת. אֲבָל אָסוּר לְהִשְׁתַּתֵּף עִמָּהֶם אוֹ לְמָכֹר לָהֶם כְּדֵי לְהַפְקִיעַ קְדֻשָּׁתוֹ, כֵּיוָן דְּאֶפְשָׁר בִּפְדָיָה אוֹ בַּעֲרִיפָה.